

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

Мар'яна ТОМЕНЧУК

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

Методичні рекомендації до проходження практики «Педагогічної асистентської практики» для студентів освітньо-професійної програми «Прикладна лінгвістика»
галузі знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика

Затверджено

на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

Протокол №8 від 30 червня 2023 р.

Ужгород 2023

Методичні рекомендації до проходження практики «Педагогічна асистентська практика» для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика / Укладач: М.В.Томенчук. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 26 с.

Зміст методичних рекомендацій відповідає навчальному плану спеціальності 035.10 Філологія. Прикладна лінгвістика та робочій програмі з практики «Педагогічно асистентська практика». Педагогічно асистентська практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього рівня магістра, здійснюється відповідно до навчального плану та має на меті набуття студентом професійних навичок і вмінь здійснення самостійної науково-дослідної діяльності. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, одержаних студентами під час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь у процесі професійної діяльності, розвиток у студентів здатності компетентного прийняття рішень у виробничих ситуаціях, оволодіння сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності.

Укладач: Томенчук Мар'яна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рецензент: Девіцька Антоніна Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол 8 від 30 червня 2023 р.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин (протокол 10 від 30 червня 2023 р.)

© Томенчук М.В., 2023

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023

ЗМІСТ

1.	Опис практики «Педагогічно асистентська практика»	4
2.	Мета, компетентності та очікувані результати практики	4
3.	Організація і проведення практики	6
4.	Індивідуальні завдання для проходження практики	7
5.	Орієнтовне календарне планування на період проведення практики	7
6.	Вимоги до оформлення звітної документації	9
7.	Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів проходження практики	10
8.	Список рекомендованих джерел	13
9.	Додаток 1	16
10.	Додаток 2	17
11.	Додаток 3	24

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 225	2	1
Вид підсумкового контролю: диференційований залік Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Семестр:	
	1	2
	Індивідуальна робота:	
	150	75
	Самостійна робота:	
	75	150

2. МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

Метою «Педагогічної асистентської практики» є закріплення отриманих за два роки навчання теоретичних знань, ознайомлення з основами науково-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі, з діяльністю професорсько-викладацького складу кафедр у сфері навчальної, науково-дослідницької, виховної роботи, шляхами підвищення педагогічної майстерності та науково-професійного рівня, а також набуття магістрами перших навиків здійснення навчально-педагогічного процесу.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- Здатність генерувати нові ідеї.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність працювати в команді та автономно.

- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань
- Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- Здатність організовувати навчально-педагогічну взаємодію зі студентами для виконання навчально-виховної діяльності.

Відповідно до освітньої програми «**Філологія. Прикладна лінгвістика**», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	01
2. застосовувати сучасні методики та технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	03
3. оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	04
4. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	05
5. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	06

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження педагогічно асистентської практики:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та їх обґрунтування як фахівця, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	13
2. Уміння застосовувати інноваційні технології та новітні комп'ютерні програми у викладацькій діяльності.	20
3. Знати і розуміти методику викладання іноземних мов для ефективної педагогічної діяльності	21

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Практична підготовка займає одне з визначальних місць у професійній підготовці здобувачів другого рівня вищої освіти. В Ужгородському національному університеті педагогічно асистентська практика допомагає сформувати у студентів педагогічні вміння та навички, сприяє поглибленню загальної та педагогічної освіти, творчому переосмисленню теоретичних положень. Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під керівництвом викладача університету та фахівця від бази практики.

За час практики студент повинен ознайомитися з навчальною, науково-методичною, виховною діяльністю кафедри, навчитися здійснювати конструктивно-плануючу і комунікативно-навчальну функції. Педагогічно асистентська практика надає можливість студенту не тільки спостерігати, аналізувати та навчатися, а також самостійно проводити навчальну та виховну роботу зі студентами випускової кафедри.

Положення про проходження практики надає наступне визначення бази практики «База практики – це установа, підприємство, організація різної форми власності та підпорядкованості, що призначена для проведення практики здобувачів вищої освіти, і повинна забезпечувати виконання програми практики

для відповідного ступеня вищої освіти (бакалавра, магістра)». У відповідності до мети та завдань практики базою практики визначено кафедру прикладної лінгвістики Державного вищого навчального закладу «Ужгородського національного університету».

Факультет міжнародних економічних відносин наразі має підписані довгострокові договори співпраці з мовною школою BENEFIT та мовною школою LT, що можуть стати базами практик.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Розуміння студентів та процесу навчання.
2. Оптимізація та трансформація викладання в умовах сьогодення: виклики та можливості.
3. Сучасні підходи до організації навчального процесу.
4. Орієнтоване на студента викладання і його особливості.
5. Підготовка до викладання: Методика змішаного навчання.
6. Підготовка до викладання: Гейміфікація в освітньому процесі
7. Підготовка до викладання: Оцінювання результатів.
8. Підготовка до викладання: Ефективна комунікація та взаємодія, зворотній зв'язок.
9. Дизайн навчального курсу, формування програмних результатів навчання.
10. Планування безперервного професійного розвитку.

5. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1.	Ведення щоденнику практики	протягом п'яти тижнів
2.	Ознайомлення з базовими положеннями про	перший тиждень

	організацію освітнього процесу	
3.	Ознайомлення з методичною роботою кафедри (навчальні плани, робочі плани, НМК дисциплін, програми та силабуси)	перший тиждень
4.	Науково-педагогічна робота кафедри (наукова тема, проекти, дисертації, наукові та навчально-методичні розробки)	перший тиждень
5.	Співпраця кафедри: ознайомлення з стейкхолдерами та їхньою діяльністю, інформацією щодо зв'язків з випускниками, наукових зв'язків з іншими кафедрами, університетами України та закордонними вищими навчальними закладами.	перший тиждень
6.	Аналіз результатів опитування здобувачів щодо задоволеності наданням освітніх послуг. Виокремлення зауважень, побажань та пропозицій.	перший тиждень
7.	Відвідування, обговорення та аналіз практичних занять та лекцій викладачів кафедри та студентів-колег.	другий тиждень
8.	Проектування та підготовка необхідного практичного матеріалу.	другий, третій, четвертий тижні
9.	Планування занять: визначення мети, структури, складання опорних конспектів.	другий, третій, четвертий тижні
10.	Самостійне проведення практичних занять із використанням інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні.	третій, четвертий тижні
11.	Підготовка розгорнутого плану-конспекту і проведення залікового заняття. Обговорення результатів.	четвертий/п'ятий тиждень

12.	Підготовка та здача документації з педагогічно асистентської практики.	п'ятий тиждень
	Загальна тривалість практики	п'ять тижнів

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Загальні вимоги до оформлення звіту:

Формат: А4

Шрифт : Times New Roman

Інтервал між рядками: 1,5

Поля: ліве – 2,5; праве, зверху, знизу – 2.

Нумерація сторінок: знизу справа

Звіт складається з таких розділів:

- Титульна сторінка
- Зміст
- Тривалість та послідовність проходження практики
- Загальна характеристика місця проходження практики
- Опис виконаних робіт, перелік і коротка анотація зібраного матеріалу
- Власні висновки щодо проходження педагогічно асистентської практики
- Додатки

Порядок допуску звіту до захисту практики:

До звітної документації педагогічно асистентської практики студентом подається курівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання:

Щоденник

1 тиждень план педагогічно асистентської практики; ознайомча робота; робота з навчально-методичною літературою

2-4 тиждень короткий аналіз 10 занять відвіданих на кафедрі (вказати дату, час,

групу, викладача, тему, зауваження)

4-5 тиждень розроблення плану-конспекту з матеріалами для відкритого заняття; проведення залікового заняття; підготовка документації до захисту)

Звіт про проходження педагогічно асистентської практики

Додатки:

- 1) Розгорнутий план-конспект одного залікового заняття із використаними матеріалами (роздатковий матеріал, таблиці, схеми, малюнки)
- 2) Протокол обговорення залікового заняття (підписаний керівником практики і секретарем-студентом сокурсником)
- 3) Одна рецензія на відвідану пару.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Загальна сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання педагогічно асистентської практики відбувається за наступними критеріями:

Оцінка **«відмінно»** (А – 90-100 балів) ставиться, коли практикантом виконані переважно всі завдання на високому рівні. При цьому:

- практикант виявив себе організованим, сумлінним, ініціативним;
- користувався повагою й одержав високу оцінку серед студентів, методистів, керівників педпрактики;
- здав правильно оформлену документацію у визначений термін.

Оцінка **«добре»** (В – 80-89 балів) ставиться за виконання практикантом усіх завдань на відповідному рівні.

- практикант проявив себе організованим і старанним;
- одержав позитивну оцінку своєї діяльності серед студентів, учителів, методистів і керівника практики;
- подав у визначений термін документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення.

Оцінка **«добре»** (С – 70-79 балів) ставиться, якщо практикант виконав усі завдання на хорошому рівні.

- виявив себе організованим;
- одержав хорошу оцінку своєї роботи серед студентів, учителів, методистів, керівників практики;
- подав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення;
- допустив незначні помилки у виконанні завдань педпрактики.

Оцінка **«задовільно»** (D – 60-69 балів) ставиться, якщо студент в основному виконав завдання модулів, але при цьому:

- допустив помилки у виконанні завдань педпрактики;
- порушив термін подання документації;
- подав документацію, до якої є певні зауваження щодо оформлення;
- проявив себе як організований, але недостатньо старанний.

Оцінка **«задовільно»** (E – 50-59 балів) ставиться, якщо студент виконав завдання зі значними помилками, з помітним порушенням вимог до оформлення документації.

При цьому:

- порушив термін подання документації;
- проявив себе недостатньо ініціативним і самостійним під час педпрактики ;
- є зауваження щодо дотримання режиму праці, поведінки, етики з місця проходження практики.

Оцінка «незадовільно» (F – 35-49 балів) ставиться тоді, коли окремі завдання виконані на незадовільному рівні. Практикант проявив себе як невідповідальний, недисциплінований.

Оцінка «незадовільно» (F_x – 1-34 балів) ставиться за систематичні пропуски занять, відсутність комплекту документації, за повне нерозуміння теоретичних понять.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№ п/п	Вид роботи	Бали
1.	Звіт про проходження практики (за підписом студента)	10
2.	Щоденник практики (з планом, затвердженим керівником і висновками керівника, щодо проходження студентами педагогічної практики у кінці щоденника).	10
3.	Ознайомлення з документацією та роботою кафедри. Робота з навчально-методичною літературою кафедри.	20
4.	Відвідування, обговорення та аналіз практичних занять та лекцій викладачів кафедри та студентів-колег. Самостійне проведення практичних занять.	20
5.	Відгук-рецензія на заняття проведене іншим студентом-практикантом, або викладачем кафедри.	10

6.	Написання плану-конспекту відкритого заняття з наочністю та матеріалами, які використовуються на занятті.	10
7.	Проведення відкритого (залікового) заняття. Обговорення та аналіз (за підписом керівника практики, секретаря (студента-однокурсника)).	20

Під час визначення оцінки за педагогічно асистентську практику враховується рівень виконання студентом завдань, сумлінність відвідування занять і їх проведення, оформлення документації і звіту про проходження практики. Зволікання з поданням документації про проходження практики впливає на оцінку чи ставить під сумнів проходження практики взагалі.

Документація здається студентом після захисту педпрактики на кафедрі прикладної лінгвістики в останній день практики.

Під час захисту студент звітує про проходження ним практики, відповідає на запитання членів комісії та студентів, висловлює свої зауваження та пропозиції щодо організації та проведення практики.

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Закон України Про Освіту https://urst.com.ua/act/pro_osvitu
2. ПОЛОЖЕННЯ про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>
3. Theoretical foundations of the functioning of Education. Ways to improve the effectiveness of educational activities: collective monograph / Baranovska O.– etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. 674 p. Available at : DOI - 10.46299/ISG.2021.MONO.PED. II

4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2013. 273 с.

Допоміжна література

1. Качур І. І. Використання автентичних матеріалів як креативний підхід до вивчення іноземної мови. Інноваційна педагогіка. 2021. № 21. С. 13–15.
2. Організаційні, правові та психолого-педагогічні аспекти реалізації професійної мобільності студентів в період війни: реалії та перспективи: Матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції (Національний університет «Львівська політехніка»), м. Львів, 23 листопада 2022 року / за ред. Т.М. Горохівської, Ю. М. Козловського, О. М. Ієвлева, Л.В.Дольнікової; за заг. ред. О. М. Ієвлева. Львів, 2022. 163с.
3. The XII-th International scientific and practical conference «Advancing in research and education» December 07 - 10, 2020 La Rochelle, France. 601 p.
4. The III International Science Conference on E-Learning and Education, February 2-5, 2021, Lisbon, Portugal. 390 p.
5. The V International Science Conference «Theoretical and scientific bases of development of scientific thought», February 16 – 19, 2021, Rome, Italy. 685 p.
6. The XI International Science Conference «Topical issues of modern science and education», March 11 – 13, 2021, Tallinn, Estonia. 248 p.
7. The VII International Scientific and Practical Conference «Innovative trends in science, practice and education», February 22 – 25, 2022, Munich, Germany. 546 p.
8. The XX International Scientific and Practical Conference «Problems of science and practice, tasks and ways to solve them», May 24 – 27, 2022, Warsaw, Poland. 874 p.
9. The XXIX International Scientific and Practical Conference «Trends in science and practice of today», July 26 – 29, 2022, Stockholm, Sweden. 351 p.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. Different Language Teaching Methods (2020) [режим доступу]
<https://www.northwestcareercollege.edu/blog/different-language-teaching-methods/>
2. Five Approaches to Teaching Foreign Languages (2018) [режим доступу]
<https://languagelearningathome.com/blog/2018/4/28/five-approaches-to-teaching-foreign-languages>
3. Foreign Language Teaching Methods and How to Choose the Best for You (2023)
[режим доступу] <https://www.fluentu.com/blog/educator/foreign-language-teaching-methodology/>
4. Methods of Teaching English: 15 ESL Teaching Methods (2022) [режим доступу]
<https://learnenglish100.com/esl-teaching-methods/>
5. The 10 best language teaching strategies explained (2021) [режим доступу]
<https://sanako.com/the-10-best-language-teaching-strategies-explained>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ**

Здано на кафедру прикладної лінгвістики

«__» _____ 20__ р.

ЗВІТ

Про проходження педагогічно асистентської практики

Виконала:

Студентка VI курсу

ПІБ

Керівник практики:

Захищено

з оцінкою: _____

«__» _____ 2023 р.

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Студента (ки) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет, інститут _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Курс, група _____

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент (ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на базу практики

(найменування бази практики)

М.П. “ ___ ” _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з бази практики

(найменування бази практики)

М.П. “ ___ ” _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

TP LESSON PLAN

NAME	WEEK 1 2 3 4	DAY 1 2 3 4 5	LENGTH
LEVEL	DATE		TP #
TOPIC/THEME: (e.g. Holidays, Regional Dishes...)	LESSON FOCUS: (e.g. Grammar, Speaking...)		
<p>AIMS: By the end of the lesson, students will have...</p> <p>Main:</p> <p>Subsidiary:</p>			
PERSONAL AIMS: (refer to your previous TP Tutor's feedback sheet: 'Areas to work on')			
CLASS PROFILE: (include numbers, gender ratio, nationalities, strong vs. weak Ss, motivation, interests, class dynamics)			
ASSUMPTIONS: (what language do you expect students to know that you are not planning to teach? What language items have students looked at in previous classes that are relevant to your aims? Students' interest/general knowledge in relation to the material/context you will be using?)			
<u>CLASSROOM MANAGEMRNT:</u> ANTICIPATED PROBLEMS/SOLUTIONS			
<p>PROBLEMS/SOLUTIONS <u>when teaching receptive & productive skills:</u> Reading/Listening/Speaking/Writing</p>			
SOURCES OF MATERIALS: (What course books, listening materials, texts, internet sites etc. did you use?)			

NAME

TP#

PAGE

STAGE	PROCEDURE	AIMS	TIME & INTERACTION

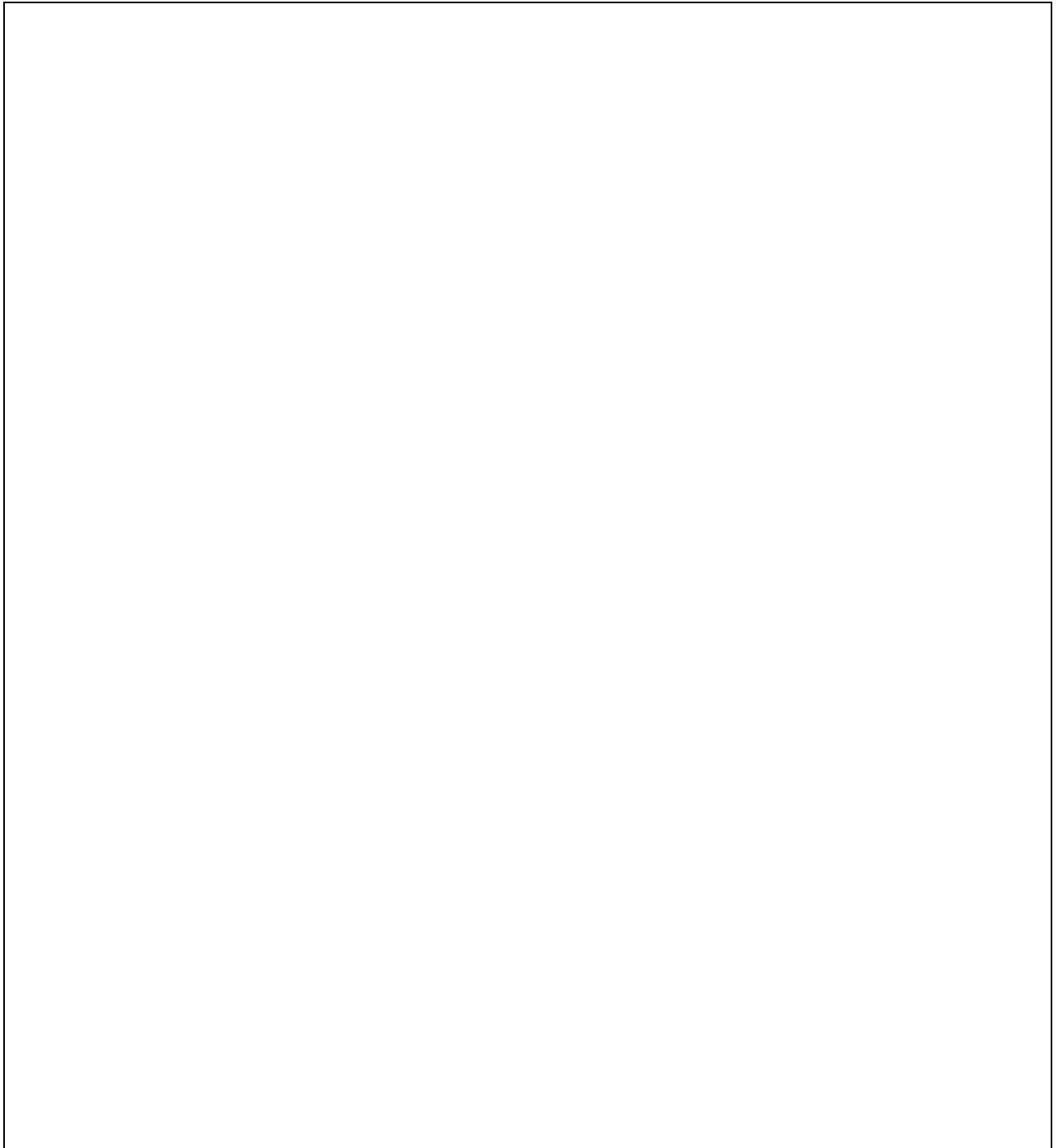
TP BOARD PLAN

NAME:

TP #

Use this page to decide what you will put on the board, where you will put it (maximising use of the space) and how you will put it up (use of colours, boxes, etc.)

Stage of the lesson

A large empty rectangular box with a thin black border, occupying the majority of the page below the text. It is intended for the student to draw or write their board plan within this space.